

MYTHOS / KULT(ično)

Souček (6000, s. 93) mluví se souhlasem o „prioritě ‘kultu’“ (v souvislosti s Daňkem a Bultmannem), ale upozorňuje na její „relativnost“: „po mém soudu lze s Daňkem (a tedy proti Bultmannovi) mluvit o samostatnosti a prioritě toho, co je označeno pojmem kultu“. „Ale tato prioritá ‘kultu’ je jen *relativní*, jsouc založena, ale také omezena ve svrchované svobodě Boží.“ To je třeba přesně interpretovat: relativnost tu znamená, že ‘kult’ je vždy vztažen k něčemu, co není ani jeho součástí, tím méně „výtvorem“, ale co mu ani nedává výhradní legitimaci. Jeho „priorita“ může být spatřována leda v historické starobylosti mýtu (epocha mýtu sahá do nedohledna, zatímco epocha pojmového myšlení začíná teprve asi 6 století před Kr. ve starém Řecku). O samostatnosti ‘kultu’ (lépe ‘mýtu’) nemůže být pochyb, neboť ta je prokázána právě tou starobylostí, ovšem jde jen o samostatnost relativní, tj. vztaženou k mýtu. Na druhé straně mýtus prokázal v dlouhých dějinách své likvidace, že je schopen si leccos z pojmovosti přivlastnit a využít ke svým cílům; navíc řecký LOGOS cosi podstatného z MYTHU zachovává (a jen racionalizuje). Z této strany viděno mýtus *dnes* už samostatné existence schopen není; symbióza s LOGEM je pro něho naprostou nutností (pokud jde o evropské tradice; samozřejmě to neplatí generálně, neboť jsou ještě oblasti, kam LOGOS ještě zcela nepronikl resp. kde ještě neovládl místní pole). Rozhodující je ovšem to, že ani MYTHOS, ani LOGOS nekonstituují ani negarantují to, čeho jsou interpretací; to, co říkají, vyjadřují, co podnikají a k čemu člověka vedou, se buď dobře (správně) nebo nedobře (nesprávně) vztahuje k tomu, k čemu vposledu odkazují a na co se nakonec odvolávají, oč se opírají (ať už vědomě či polovědomě, nereflektovaně nebo reflektovaně).